

Številka: 500-591/2020/60 (102-16)
Ljubljana, 29. 6. 2023
EVA (če se akt objavi v Uradnem listu RS)
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si
ZADEVA: Peto poročilo delovne skupine za implementacijo projekta povezljivosti informacijskih sistemov Evropske unije na področju meja in vizumov ter na področju policijskega in pravosodnega sodelovanja, azila ter migracij (interoperabilnost) – predlog za obravnavo
1. Predlog sklepov vlade:
<p>Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, , 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/23) je Vlada Republike Slovenije na .....seji dne ..... sprejela naslednji</p> <p style="text-align: center;">SKLEP:</p> <p>Vlada Republike Slovenije se je seznanila s Petim poročilom delovne skupine za implementacijo projekta povezljivosti informacijskih sistemov Evropske unije na področju meja in vizumov ter na področju policijskega in pravosodnega sodelovanja, azila ter migracij (interoperabilnost).</p> <p style="text-align: right;">Barbara Kolenko Helbl generalna sekretarka</p>
Priloga:
- Peto poročilo delovne skupine za implementacijo projekta povezljivosti informacijskih sistemov Evropske unije na področju meja in vizumov ter na področju policijskega in pravosodnega sodelovanja, azila ter migracij (interoperabilnost)
Vročiti:
- Ministrstvu za notranje zadeve
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:
/
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:
- Suzana Ivanović, vodja Službe za evropske zadeve in mednarodno sodelovanje, Ministrstvo za notranje zadeve
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:
/
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:
/
5. Kratak povzetek gradiva:
Vlada Republike Slovenije je delovno skupino za implementacijo projekta povezljivosti informacijskih sistemov Evropske unije na področju meja in vizumov ter na področju policijskega in pravosodnega sodelovanja, azila ter migracij (interoperabilnost) ustanovila 19. septembra 2019. Do sedaj se je

sestala devetkrat: 27. 9. 2019, 14. 2. 2020, 25. 9. 2020, 27. 11. 2020, 25. 5. 2021, 27. 9. 2021, 18. 5. 2022, 27. 9. 2022 in 5. 6. 2023. Naslednji sestanek bo sklican po potrebi. Vodi jo državna sekretarka na ministrstvu za notranje zadeve Helga Dobrin. Medresorsko delovno skupino sestavljajo predstavniki Ministrstva za notranje zadeve, Policije, Ministrstva za infrastrukturo, Ministrstva za zunanje in evropske zadeve, Ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport, SOVA in Ministrstva za pravosodje. Delovna skupina je do sedaj pripravila štiri poročila o stanju implementacije projekta interoperabilnosti.

Na osnovi prispevkov članov medresorske delovne skupine je bilo na Ministrstvu za notranje zadeve pripravljeno in medresorsko usklajeno gradivo za vlado – Peto poročilo medresorske delovne skupine za interoperabilnost Vladi o stanju na področju implementacije projekta interoperabilnosti. Prvo poročilo je bilo pripravljeno decembra 2020, drugo poročilo je bilo pripravljeno julija 2021, tretje poročilo je bilo pripravljeno decembra 2021, četrto poročilo je bilo pripravljeno novembra 2022, trenutno aktualno peto poročilo vsebuje posodobljene podatke o stanju na področju implementacije interoperabilnosti v Sloveniji.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> - nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja - razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna - razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR: /

(Samo če izberete DA pod točko 6.a.)

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

Potrebna finančna sredstva za stroške udeležbe so zagotovljena v okviru materialnih stroškov Ministrstva za notranje zadeve.

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na: <ul style="list-style-type: none"> - pristojnosti občin, - delovanje občin, - financiranje občin. 	NE
---	----

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	NE
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	DA
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	NE

Boštjan Poklukar
minister

Peto poročilo delovne skupine za implementacijo projekta povezljivosti informacijskih sistemov Evropske unije na področju meja in vizumov ter na področju policijskega in pravosodnega sodelovanja, azila ter migracij (interoperabilnost)

O interoperabilnosti

Cilj informacijskih sistemov, ki sestavljajo sistem interoperabilnosti (IO) je izboljšanje pogojev za učinkovit pretok informacij med državami članicami in povečan nadzor meja, migracij, obravnave vlog za azil ter nudenje večje opore državam članicam v njihovem boju proti kriminalu in terorizmu.

S projektom IO, EU odgovarja na aktualne varnostne izzive, predvsem migracije in terorizem ter želi še kvalitetnejše zaščititi svoje zunanje meje. V okviru programa IO bodo zato povezani doslej ločeni informacijski sistemi: Prenovljeni Schengenski informacijski sistem (SIS), Vizumski informacijski sistem (VIS), Evropska podatkovna zbirka prstnih odtisov (Eurodac), Europolov in Interpolov informacijski sistem pa tudi novi informacijski sistemi, ki so še v pripravi: Sistem vstopa in izstopa – SVI, Evropski sistem za potovalne informacije in odobritve – ETIAS in Evropski informacijski sistem kazenskih evidenc – ECRIS-TCN. V okviru IO bo vzpostavljen skupni repozitorij identitet in skupni sistem za biometrično identifikacijo. Oboje bo, skupaj z detektorjem večkratnih identitet, uporabnikom IO omogočilo dostop do informacij v kateremkoli od povezanih sistemov in onemogočilo zlorabo identitet. Da bi države članice lahko polno izkoristile te možnosti, morajo poleg priprave ustreznih informacijsko-komunikacijskih rešitev, prilagoditi tudi poslovne procese, vzpostaviti odgovarjajočo organizacijsko strukturo in prilagoditi nacionalno zakonodajo, da bo s pomočjo IO omogočala ugotavljanje identitete ter preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje terorizma in drugih hudih kaznivih dejanj.

Vsebinska in tehnična implementacija novih informacijskih sistemov in njihovih komponent je v teku. Zaključek celotnega projekta je bil načrtovan za junij leta 2024. Osrednjo vlogo pri njihovi uvedbi imata agenciji eu-LISA (Evropska agencija za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov s področja svobode, varnosti in pravice) in Frontex (Evropska agencija za mejno in obalno stražo), države članice in Evropska komisija, pri implementaciji pa sodelujejo tudi Agencije EU (Europol, EUAA, Eurojust, EPPO) in Interpol.

Prvotna časovnica projekta IO je predvidevala zaključek celotnega projekta konec leta 2023, vendar pa je zaradi izjemne zahtevnosti in kompleksnosti samega projekta, težav izbranega pogodbenika, pa tudi izbruha COVID-19, prišlo do zamud in zastojev, ki so vodili do dveh prestavitvev časovnic. Prva prestavitev je bila sprejeta med slovenskim predsedovanjem Svetu EU, 9. decembra 2021, druga pa na prvem neformalnem srečanju ministrov za notranje zadeve pod češkim predsedovanjem, 11. julija 2022 v Pragi, na katerem so ministri za notranje zadeve sprejeli predloge sprememb časovnic za sistem vstopa in izstopa (SVI) na sredino maja 2023, reformiranega schengenskega informacijskega sistema (SIS) na november 2022 in evropskega sistema za potovalne informacije in odobritve (ETIAS) na obdobje po uspešni vzpostavitvi SVI, na katerega je ETIAS neposredno navezan, predvidoma novembra 2023. Zaradi vseh sprememb časovnic posamične sisteme IO, se je časovnica za celoten projekt IO posledično premaknila na junij 2024. Vendar se težave nadaljujejo. Konkretno pogodbeniku ne uspe uspešno zaključiti testiranja centralnega sistema SVI in zagotoviti potrebnega testnega okolja za države, da bi lahko dokončale nacionalne priprave. V januarju 2023 smo se na upravnem odboru agencije eu-LISA seznanili, da tudi majski rok za začetek uporabe SVI ni več dosegljiv. Posledično se bo znava zamaknila tudi implementacija IO. Na skupnem sestanku programskih odborov EES, ETIAS in IO v februarju 2023 je agencija eu-LISA predstavila okvirno časovnico za implementacijo SVI in vpliv zamud pri razvoju SVI na časovnico IO. Trenutno agencija zelo natančno spremlja napredek pogodbenika pri razvoju SVI in bo na tej osnovi pripravila predlog nove, realne časovnice. Po prvih informacijah bi se implementacija SVI zamaknila na konec leta 2024, implementacija IO pa v leto 2027. Zaradi težav s pogodbenim izvajalcem agencija eu-LISA ne želi definirati novega

roka, ki bi ga morali znova predstavljati. Predlaga pristop z minimalnim izvedljivim obsegom projekta - MVP in relativno časovnico. Temu niso naklonjene vse države članice, ker menijo, da za dokončanje nacionalnih priprav potrebujejo konkretne roke. Slovenija podpira predlog agencije eu-LISA.

Pregled dosedanjih aktivnosti in trenutno stanje izvajanja interoperabilnosti

---

Pri implementaciji posameznih projektov in pri implementaciji celotne IO se pojavlja veliko tehničnih težav, ki povzročajo zamude pri vseh gradnikih sistema IO. Nedorečene tehnične specifikacije za gradnike IO onemogočajo pripravo ustreznih nacionalnih rešitev. Težavo že dalj časa neuspešno naslavlja eu-LISA in izbrani konzorcij.

Interoperabilnost ni le projekt informacijskih rešitev, pač pa je potrebno doreči tudi procese dela uporabnikov IO na nacionalnem nivoju, saj v tem trenutku obstaja veliko nejasnosti o delovanju IO v praksi. Na sestankih delovne skupine je bilo dogovorjeno, da se pridobi uporabniške primere, ki bodo v pomoč pri načrtovanju aktivnosti. Ti primeri so bili pridobljeni in razdeljeni med člane delovne skupine. Odbor za Interoperabilnost pripravlja tudi priročnik, ki bo nedvomno v pomoč državam članicam.

Na izvedbeni ravni je bila za hitrejšo implementacijo ustanovljena tudi operativna delovna skupina za IO, katere namen je takojšnje reševanje tehničnih težav na operativnem nivoju. Sestanki delovne skupine potekajo redno in so v veliko pomoč pri reševanju trenutnih strokovnih težav. Ena izmed nalog operativne delovne skupine je tudi usklajevanje delovnih procesov in vlog posameznih organov, ter priprava podrobnega načrta implementacije IO na nacionalnem nivoju. Trenutno bo potrebno na nacionalnem nivoju doreči postopek razreševanja primerov, ki bi kazali na možne zlorabe identitete, določiti pristojne organe in pripraviti ustrezne tehnične rešitve. Velika večina potrebnih sprememb zakonodaje je že pripravljena.

V okviru vladne MDS in operativne DS za IO so bili okvirno definirani postopki dela. Pripravljeno je bilo javno naročilo za sklenitev okvirnega sporazuma za razvoj informacijskih rešitev za potrebe IO, ki zaradi neustreznih ponudb ni uspelo. Trenutno je v pripravi novo javno naročilo, ki bo objavljeno v kratkem. Spreminjajoče tehnične specifikacije in stalne zamude centralnega projekta zelo otežujejo izvedbo nacionalnih priprav na zagon IO.

Potencialne težave pri implementaciji projekta interoperabilnosti

---

Implementacija interoperabilnostnega okvira od držav članic zahteva, da pripravijo nacionalne rešitve za povezavo z European Search Portal (ESP), Biometric Matching Service (BMS), Common Identity Repository (CIR) in Multiple-Identity Detector (MID). To so ključni gradniki centralnega interoperabilnostnega sistema. Uvedba posameznih gradnikov IO je predvidena postopno in skozi povezane projekte iz okvira IO. Zaradi zamud posameznih sistemov, bodo kasnili tudi drugi projekti, vključno z IO. Trenutno veljavna časovnica, ki so jo ministri za notranje zadeve potrdili na neformalnem srečanju ministrov za notranje zadeve v Pragi junija 2022, je predvidevala, da bo IO zaživela v letu 2024. Zaradi težav pri implementaciji sistema SVI, ki ne bo dokončana niti do podaljšanega roka maja 2023, posledično prihaja do zamika sistema ETIAS, ki je neposredno navezan na SVI.

V Sloveniji vsem udeleženi resorjem težave predstavlja zaposlovanje in zadržanje kadrov, predvsem strokovnjakov s področja informatike in telekomunikacij, ki se ne javljajo na objavljene javne razpise prostih delovnih mest. Obstoječi kadri so preobremenjeni ali pa odhajajo in jih posledično resorji zelo težko nadomestijo.

V nadaljevanju so predstavljene podrobnejše informacije o stanju implementacije posameznih projektov, ki sodijo v okvir IO in tudi težav s katerimi se soočamo pri posameznih sistemih:

Sistem vstopa in izstopa (SVI) ali Entry – Exit System (EES)

Nosilec projekta je Policija, ki sodeluje tudi z drugimi partnerji. Projekt trenutno delno sledi ključnim mejnikom. Trenutno postavljen rok delovanja sistema je maj 2023, vendar rok začetka delovanja ni bil dosežen. 31. 5. 2023 je potekal izredni videokonferenčni sestanek upravnega odbora eu-LISA, na katerem je potekala razprava glede novih časovnic posamznih sistemov IO. Te časovnice naj bi bile potem potrjene na Svetu za pravosodje in notranje zadeve, ki je 8. in 9. junija potekal v Luksemburgu, vendar temu ni bilo tako. Zaradi vseh težav in množice predstavitev časovnic je bilo na videokonferenčnem sestanku sklenjeno, da se do razrešitve težave in delujoče informacijske rešitve na centralnem nivoju ne predlaga nove časovnice. Trenutno so tako predstavljeni le okvirni, nezavezujoči, datumi posameznih sistemov. Po dogovoru na sestanku 31. 5. 2023 naj bi tako sistem SVI postal operativen predvidoma do konca leta 2024.

Nabava potrebne informacijsko - telekomunikacijske opreme se je glede na prvotni plan nekoliko zamaknila, vendar je sedaj vsa oprema, ki je bila načrtovana in je nujna za delovanje SVI že dobavljena. Dodatno je bila predvidena nabava mobilne rešitve, ki temelji na Androidnem operacijskem sistemu, saj so za ta operacijski sistem po mnenju UUP GPU na voljo primernejši mobilni terminali. Poleg tega je bila za zajem biometrije na letališču Jožeta Pučnika dodatno sprožena tudi nabava posebnih kompletov za zajem biometrije za kabine v katerih se izvaja mejna kontrola (t.i. Easy Tower). Nabava in montaža teh je bila zaključena. Veliko programske opreme je Policija razvila sama, vendar ima težave s kadri, saj ne uspe zaposliti planiranih dodatnih informacijsko-telekomunikacijskih (IT) strokovnjakov. Težava je tudi z veliko obremenjenostjo obstoječih IT strokovnjakov. Težave z zadržanjem obstoječih in pridobivanjem novih IT strokovnjakov postajo kronične in zato je nujna ustrezna sistemska rešitev. Od 10. 11. 2021 pri razvoju programske opreme sodelujejo zunanji razvijalci, ki pomagajo pri razvoju SVI funkcionalnosti, integraciji s centralnim sistemom in izvedbi vseh testiranj.

Trenutno je SVI v fazi testiranja nacionalne aplikativne rešitve SVI s centralno bazo (eu-LISA). Z eu-LISA so bili uspešno opravljeni testi povezljivosti in aplikativni testi za izvedbo testov skladnosti. Formalni testi skladnosti na ravni EU se, zaradi težav eu-LISA in izbranega konzorcija, da zagotovi stabilno testno okolje, zamika. Slovenija je že večkrat opozorila, da za dokončanje nacionalnih IT rešitev nujno potrebuje ustrezni testni sistem na strani centralnega sistema SVI. Ker ta še vedno ni na voljo, imajo države članice za razvoj teh rešitev vedno manj časa, zato se tveganje novih zamud povečuje. V okviru projekta SVI bo Direktorat za upravne in notranje zadeve (DUNZ) zagotovil povezavo med registrom tujcev in SVI. Aktivnosti v zvezi s tem že potekajo skupaj z zunanjim izvajalcem in Policijo, ki zagotavljata razvoj IT rešitev.

Zaradi vstopa Republike Hrvaške v schengensko območje se bo sistem v polnosti izvajal le na letaliških in morskimi mejnih prehodih, kjer koncentracija potnikov, ki jih bo potrebno zajeti v SVI, ni velika. Na podlagi rednega policijskega dela, se bo SVI izvajal tudi notranjosti Slovenije. Zaradi tega se bo vsa tehnična oprema, ki je bila namenjena za izvajanje SVI na kopenskih mejnih prehodih, razporedila v uporabo policijskim enotam v notranjosti (predvsem PPIU), kjer jo bodo policisti uporabljali za preverjanje statusa državljanov tretjih držav. Podobno velja za aplikacijsko podporo. Pred vstopom RH v Schengen so se pripravljale IT rešitve za uporabo SVI na zunanjih Schengenskih mejah, po vstopu RH v Schengen pa je potrebno pripraviti ustrezne IT rešitve za notranjost.

Ministrstvo za infrastrukturo (MZI) je vključeno v obveščanje prevoznikov glede njihovih obveznosti v sistemu EES, predstavniki MZI se udeležujejo sestankov delovne skupine za prevoznike (EES-ETIAS AG) v organizaciji eu-LISA. V sistem je trenutno registriranih nekaj

slovenskih cestnih in letalskih prevoznikov. Testiranje uporabniškega spletnega ali mobilnega portala za prevoznike še ni mogoče, ker sistem še ni operativen. To predstavlja veliko tveganje za pravočasno implementacijo SVI.

MZI kot pristojno ministrstvo za promet izraža skrb za negativne posledice verjetnih zastojev na mejnih prehodih v območje Schengena, kot npr. spremembo prometnih tokov, neizvajanje vozniških redov ter motnje pri oskrbi gospodarstva in prebivalstva, ki bi se lahko pojavili ob začetku uporabe sistema SVI.

Pripravljeno je bilo osnovno izobraževanje za uporabnike (policiste) preko spletne učilnice EIDA, ki se je zaključilo konec leta 2022. Usposabljanje je opravila večina policistov. Praktično usposabljanje za izvajanje SVI bo izvedeno skladno z novo določeno časovnico pred uveljavitvijo sistema, ko bodo pripravljene aplikativne rešitve za uporabo in posledično tudi delovni procesi.

Evropski sistem za potovalne informacije in odobritve (ETIAS)

Nosilec projekta je Policija, ki sodeluje tudi z drugimi partnerji. Projekt sledi zastavljeni dinamiki. Sistem ETIAS je neposredno vezan na sistem SVI, njegovo delovanje je predvideno v šestih mesecih po vzpostavitvi sistema SVI. Zaradi zamud je trenutno predvideno, da ETIAS pride v uporabo v prvi četrtini leta 2025. Zamiki delovanja sistema povzročajo tako tehnične, kot tudi kadrovske težave.

Za potrebe vzpostavitve sistema ETIAS, Uredba ETIAS določa vzpostavitev nacionalne enote ETIAS (ETIAS ENU). Ta popolnoma nova enota, ki je vzpostavljena znotraj policije, bo izvajala vse naloge s področja ETIAS. Trenutno nacionalna enota sledi zadani časovnici projekta in sodeluje v nacionalnih in mednarodnih delovnih skupinah, ki bodo omogočile pravičen zagon sistema. V prihodnje bodo potrebne nove zaposlitve, katerih končno število pa trenutno ni znano. Odvisno bo od izračuna Frontexa o številu vlog za ročno reševanje, ki bodo posredovani v države članice, na podlagi kazalnikov tveganja, povezanih z varnostjo, nezakonitega priseljevanja in visokega tveganja za epidemijo. Predvidevajo, da bo letno vlogo za ETIAS v celotni EU vložilo med 50 do 70 milijonov prosilcev, od tega jih bo do dva odstotka potrebno preveriti ročno. Potrebna sistemizacija delovnih mest bo pripravljena pravočasno. Prav tako bo potrebno pravočasno zagotoviti primerne pisarniške prostore za novo zaposlene. Enota ima trenutno pisarno s štirimi delovnimi postajami. Za izvajanje nalog dežurnih operaterjev (izmensko delo), je zagotovljena delovna postaja v okviru dežurne pisarne. V tem prostoru naloge izvajajo dežurni zaposleni za področje PNR in dežurni Front Office SPOC (mednarodno in drugo sodelovanje). Za izvajanje vseh ostalih nalog s področja ETIAS in prihodnje novo zaposlene, pa prostori niso zagotovljeni. V srednjeročnem obdobju bo tako potrebno za nemoteno delovanje nacionalne enote zagotoviti vsaj en dodaten prostor (pisarno z vsaj 3 delovnimi postajami).

Na področju nacionalne zakonodaje je bil v poročevalskem obdobju pripravljen osnutek predloga sprememb in dopolnitev Zakona o tujcih. Temeljni razlog za spremembe in dopolnitev Zakona o tujcih je prenos določb Uredbe (EU) 2018/1240 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. septembra 2019 o vzpostavitvi Evropskega sistema za potovalne informacije in odobritve (ETIAS). Prav tako so v pripravi spremembe določil Zakona o nalogah in pooblastilih policije, in sicer v delu, ki se nanaša na evidence, vnos nadzornega seznama ETIAS, in ustanovitev nacionalne enote ETIAS.

V postopku je preučitev pripomb Evropskega nadzornika za varstvo podatkov na osnutek izvedbenega akta o določitvi ukrepov za uporabo Uredbe (EU) 2018/1240 Evropskega parlamenta in Sveta glede tehničnih specifikacij nadzornega seznama ETIAS in orodja za oceno učinka, katerega je pripravila EK. Pripombe se se nanašajo na razumevanje besedila osnutka izvedbenega akta. V tem trenutku še ni znano ali bosta Evropski parlament in Svet potrdila izvedbeni akt ali pa bo izvedbeni akt na podlagi podanih pomislekov spremenjen ali dopolnjen.

Nacionalna enota ETIAS je v sodelovanju s Službo za odnose z javnostmi policije, pričela z obveščanjem javnosti o sistemu ETIAS. Objave pripravljata EK in Frontex, ki tudi spremljata medije o novicah, ki se nanašajo na ETIAS in pripravljata redne tedenske odzive na napačne ali zavajajoče članke o ETIAS. Pristop s predstavitvijo vsebine na internetni strani policije je bil predstavljen tudi na sestanku predstavnikov SOJ DČ EU, kjer je prejel pohvale EK. Poleg Finske smo ena redkih DČ, ki je temu področju namenila posebno pozornost.

S pravno službo MNZ je bil dogovorjen postopek izvedbe pritožbe na odločitev nacionalne enote glede zavrnitve, razveljavitve ali preklica potovalne odobritve. Na spletni strani ETIAS in na spletni strani policija.si, bodo objavljene informacije o ETIAS-u in spletna povezava do podrobnosti pritožbenega postopka. Obrazci in končna oblika teksta sta v pripravi. Objava obrazca na spletu pa je odvisna od operativne vzpostavitve ETIAS.

Vstop Hrvaške v Schengensko območje ne bo imel vpliva na delo nacionalne enote ETIAS v Sloveniji. S sistemom ETIAS, se bo izdajalo potovalne odobritve državljanom tretjih držav, ki so oproščeni vizumske obveznosti, te osebe se bo preverilo še pred vstopom v EU.

V projektu vzpostavitve ETIAS sodeluje tudi Ministrstvo za infrastrukturo (MZI), ki je vključeno v obveščanje prevoznikov glede njihovih obveznosti v sistemu ETIAS. Predstavniki MZI se udeležujejo sestankov delovne skupine (EES-ETIAS AG) v organizaciji eu-LISA. Ministrstvo za infrastrukturo od ustanovitve MDS IO deluje kot povezovalni člen do prevoznikov. V sodelovanju z MNZ in Policijo je bilo organiziranih več predstavitev delavnic. Na področju cestnih prevozov MZI sodeluje z GZS in OZS, predvsem z namenom intenzivnega obveščanja in podpore pri registraciji prevoznikov. Pripravljeno je bilo tudi gradivo za obveščanje prevoznikov tretjih držav, ki v Sloveniji opravljajo bilateralne ali tranzitne prevoze. Enako kot za EES, registrirani prevozniki še ne morejo testirati delovanja mobilne in spletne aplikacije za prevoznike, ker še ni na voljo. To predstavlja določeno tveganje za zamude ob začetku uvedbe.

MZI je zadolženo za vzpostavitev evidenc in avtorizacijo prevoznikov. Na tem področju še ni bilo podanih informacij, na kak način bo avtorizacija potekala in ali se bodo vzpostavljale nove evidence prevoznikov. Obstoječ register prevoznikov z licenco skupnosti ne zadošča, ker vanj niso vključeni prevozniki tretjih držav. Posledično še ni mogoča ocena stroškov kadrovskih potreb ter morebitnih potrebnih nadgradenj, povezav ali vzpostavitve novih evidenc. Morebitni novi mehanizmi izmenjave podatkov ali vzpostavitve povezav z obstoječimi evidencami bi lahko zahtevali tudi prilagoditev zakonodaje na področju prevozov. Prav tako prevozniki še ne znajo oceniti, kakšni bodo stroški ustrezne tehnološke in programske opreme prevoznikov, grobo oceno se pričakuje po omogočenem testiranju. Tudi to predstavlja faktor tveganja, ki ga že sedaj upoštevamo.

MZI kot pristojno ministrstvo za promet izraža skrb za negativne posledice verjetnih zastojev na mejnih prehodih, kot npr. spremembo prometnih tokov, neizvajanje vozniških redov ter motnje pri oskrbi gospodarstva in prebivalstva, ki bi se lahko pojavili ob začetku uporabe sistema ETIAS.

Trenutno stanje tehnične pripravljenosti ETIAS na nacionalni ravni, katero se poroča agenciji eu-LISA na mesečnih svetovalnih skupinah, je v statusu »rumeno«. Stanje pripravljenosti se na nivoju EU meri v barvnem sistemu in sicer »zelena« (popolna pripravljenost), »rumena« (delna pripravljenost), »rdeča« (ogroženost, da sistema ne bo mogoče vzpostaviti do roka). Razlog rumenega stanja temelji na zagotavljanju IT podpore zahtevanim nacionalnim programskim rešitvam (npr. ETIAS nadzorni sistem). V zvezi tega je bila pripravljena dokumentacija in objavljeno javno naročilo za pridobitev zunanjega IT izvajalca. Do zamude je prišlo zaradi zamud pri pripravi tehničnih specifikacij, ki bi jih morala izdelati eu-LISA. Zaradi zamika časovnice je časa za iskanje rešitev dovolj.

Na nacionalni ravni še ni rešen način reševanja MID (multiple *identity detector*), oziroma način prepoznavne uporabe več identitet. Možne rešitve se išče v okviru medresorske operativne skupine za interoperabilnost. Zaradi zamika časovnice je časa za iskanje rešitev dovolj.

Prenova schengenskega informacijskega sistema (SIS Recast)

Nosilec projekta je Policija. Projekt je bil večkrat prestavljen, predvsem zaradi zamud nacionalnih projektov v posameznih državah članicah. Sistem SIS Recast uspešno deluje od 7. 3. 2023. Novi uporabniki SIS (upravne enote, pristojne za izdajanje potrdil o registraciji strelnega orožja, organi, pristojni za registracijo plovil in organi, pristojni za registracijo zrakoplovov) so implementirali novosti skladno z novo SIS Uredbo. Delo poteka brez težav.

Skladno s prenovo SIS je bil s 7. marcem nadgrajen tudi Register tujcev MNZ DUNZ ter informacijska sistema za FURS in MZZ, delo poteka brez velikih težav.

Usmeritve za končne uporabnike policije v sklopu Intraneta Policije so bile prenovljene, prav tako so bila opravljena izobraževanja za vse končne uporabnike.

Pri projektu so prisotne težave pri zaposlovanju novih kadrov. Težavo bo potrebno ustrezno sistemsko nasloviti.

Potrebe po spremembah Zakona o nalogah in pooblastilih policije so bile preverjene (Uradni list RS, št. [15/13](#), [23/15 – popr.](#), [10/17](#), [46/19](#) – odl. US in [47/19](#)). Skladno s 36. členom Uredbe 2018/1862¹ bo potrebna prilagoditev 44. in 45. člena Zakona o nalogah in pooblastilih policije in 42. člena, ki se nanaša na ugotavljanje identitete na podlagi prstnih odtisov. Navedene spremembe so bile predhodno že usklajene z preostalimi deležniki (Ministrstvo za pravosodje, Vrhovno državno tožilstvo, Informacijski pooblaščenec...).

Sistem za informacije o obsodbah državljanov tretjih držav in oseb brez državljanstva (ECRIS-TCN)

Nosilec projekta ECRIS-TCN je Ministrstvo za pravosodje. Pri projektu se na ravni EU pojavljajo zamude, tako da bo, po trenutnih informacijah, pričetek delovanja sistema predvidoma zamaknjen v drugo polovico leta 2025. Kljub temu potekajo nekatere zgodnejše aktivnosti v zvezi s testiranjem, v katerih Ministrstvo za pravosodje redno sodeluje, prav tako se udeležuje dveh delovnih skupin, ki delujeta na nivoju EU.

Ministrstvo je že pripravilo osnutek potrebnih zakonskih sprememb, in sicer prilagoditev Zakona o sodelovanju v kazenskih zadevah z državami članicami Evropske unije (Uradni list RS, št. [48/13](#), [37/15](#) in [22/18](#), [94/21](#)), potrebno pa je doreči še nekaj posameznih vprašanj v zvezi s pridobivanjem prstnih odtisov. Glede osnutka zakona in praktičnih vidikov njegovega izvajanja je ministrstvo izvedlo že več sestankov s Policijo oziroma Nacionalnim forenzičnim laboratorijem. Prav tako se rešitve iščejo tudi znotraj delovne skupine IO. Spremembe drugih zakonov zaradi ECRIS-TCN trenutno niso predvidene.

Ministrstvo je konec maja 2023 vzpostavilo povsem prenovljen informacijski sistem kazenske evidence, ki bo, med drugim, omogočal oziroma olajšal tudi kasnejše integracije sistema ECRIS-TCN. Za potrebe ECRIS-TCN bo uporabljena informacijska rešitev, ki jo razvija Evropska komisija (oziroma eu-LISA), vendar le-ta še ni na voljo in prav tako ne razpolagamo z informacijo, kdaj bo pripravljena.

---

¹ Uredba (EU) 2018/1862 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. novembra 2018 o vzpostavitvi, delovanju in uporabi schengenskega informacijskega sistema (SIS) na področju policijskega sodelovanja in pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah, o spremembi in razveljavitvi Sklepa Sveta 2007/533/PNZ ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1986/2006 Evropskega parlamenta in Sveta in Sklepa Komisije 2010/261/EU

Kadri bodo predvidoma zagotovljeni v okviru obstoječega sektorja za izvrševanje kazenskih sankcij. Če se bo pojavila potreba, bo ministrstvo pristopilo k zagotovitvi dodatnih kadrov.

Vizumski informacijski sistem (VIS)

Nosilec projekta je Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve. Projekt trenutno poteka po zastavljeni časovnici in bo zaključen v roku.

Projekt je razdeljen v več podprojektov oziroma sklopov, ki se izvajajo ločeno (VIS – EES povezljivost, VIS interoperabilnost (v širšem smislu) in Revised VIS, ki je novo ime za VIS Recast).

Na področju Revised VIS in vključitve VIS v IO je bila julija 2021 sprejeta sprememba Uredbe, zaradi česar bodo potrebne dodatne prilagoditve na nacionalnem vizumskem sistemu VIZIS. Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve zaradi dodatnih prilagoditev še ni zaključilo s pripravo ocene stroškov ter ocene potrebnih dodatnih zaposlitev na Ministrstvu za zunanje in evropske zadeve zaradi implementacije oziroma izvajanja nove uredbe. Težavo povzroča tudi dejstvo, da še vedno ni potrjena pravna podlaga za Revised VIS, in so vse aktivnosti narejene na osnovi trenutno znanih približkov.

Zaradi napovedane spremembe časovnice za uvedbo EES obstaja velika verjetnost prekrivanja z drugimi že planiranimi aktivnostmi in sicer aktivnosti, ki so predvidene za spremembe VIS (Revised VIS) in ostale aktivnosti iz projekta IO. Trenutni predvideni datumi vklopa VIS so maj 2023 za Skupni repozitorij identitet - CIR in junij 2024 za preostale elemente IO. Zaradi predvidenih sprememb časovnice bodo nujno potrebna dodatna usklajevanja med državami članicami in eu-LISA ter Komisijo. Na osnovi potrjenih časovnih planov bo MZZ lahko začel s postopki javnih naročil.

Na področju povezljivosti VIS in EES so bile opravljene oziroma se še vedno izvajajo številne dejavnosti. Sistemska soba na MZZ je bila prilagojena, da je lahko sprejela nacionalne uporabniške vmesnike (NUI). NUI so priključeni in delujoči. Prav tako je bila podpisana pogodba s podizvajalcem, ki vključuje razvoj programske opreme, pomoč pri testiranju in pomoč pri samem vklopu. Razvoj se izvaja po predvideni časovnici. Trenutno potekajo tudi testiranja VIS-EES. Opravljeni so bili "testi povezljivosti", vendar kljub temu obstaja možnost manjših zamud pri nadaljnjih testiranjih zaradi zamud na centralnem sistemu. Celovita prenova sistemskih prostorov na MZEZ je zaključena in je glede VIS-EES prinesla povečano zanesljivost pogojev delovanja (redundantno UPS napajanje, močnejše hlajenje, sistem avtomatskega gašenja).

Eurodac

Zaenkrat še vedno ni pravnih osnov za začetek uvedbe sistema. Nova, prenovljena Eurodac uredba še vedno ni bila sprejeta, zahteva parlamenta je da stopi v veljavo skupaj z ostalimi uredbami Azilne zakonodaje. Zato v tem trenutku še ni nobenih časovnic v zvezi z interoperabilnostjo.

S švedskim predsedstvom so se začela pogajanja o vsebini predloga uredbe, potekal je prvi tehnični sestanek med Evropskim parlamentom, Predsedstvom in Evropsko komisijo. Ob podpori in sodelovanju eu-LISA so razpravljali tako o tehničnih kot zelo političnih vidikih. Več sprememb, ki jih je predlagal Evropski parlament, bo po oceni eu-LISE podražilo tehnično izvedbo, prav tako pa so tudi težko izvedljive na tehnični ravni. V okviru švedskega predsedstva so bili predvideni štirje tehnični in štirje politični dialogi. Cilj je bil doseči začasni dogovor o celotnem besedilu in sprejeti vse dogovorjene spremembe skupaj v paketu z ostalimi predlogi uredb v azilnem svežnju.

Direktiva o začasni zaščiti je bila podaljšana do marca 2024. V primeru potrebe po nadaljnem podaljšanju do leta 2025 bo potreben nov sklep Sveta. Upravičenci do začasne zaščite bi morali biti po mnenju eu-LISA registrirani na namenski platformi, ne v sistemu Eurodac. Če pa bo sprejeta sprememba, ki jo predlaga Svet EU za registracijo upravičencev do začasne zaščite v Eurodac, ne bo zajemala aktualnih oseb s statusom ZZ - Ukrajincev, ampak bo po začetku veljavnosti prenovljene uredbe Eurodac zajemala vse prihodnje primere, za katere se bo sprožila aktivacija začasne zaščite.

O morebitni novi kategoriji za registracijo upravičencev do začasne zaščite v sistemu Eurodac se bo razpravljalo na tehnični ravni.

Interoperabilnost (IO)

Za izvedbo ustreznih priprav za začetek uporabe IO, je bila oblikovana tudi operativna medresorska delovna skupina. Ta se ukvarja s praktičnimi vprašanji implementacije IO. Poleg priprave primernih tehničnih rešitev, se ukvarja tudi z vprašanji primerne organizacije dela na nacionalnem nivoju, pristojnostmi posameznih sodelujočih resorjev, vprašanji človeških in finančnih virov in definicijami IO delovnih procesov. Za uporabo IO iskanj je Policija pripravila predlog sprememb ZNPPol, ki pa še ni sprejet. Za pripravo ustreznih informacijskih rešitev je Policija sprožila postopek javnega naročila, ki je še v teku. Po trenutno veljavni dinamiki je bilo predvideno, da bo sistem IO zaživel do junija leta 2024, vendar je že jasno, da ta rok ne bo dosežen. Po videokonferenčnem sestanku upravnega odbora eu-LISA 31. 5. 2023 je bil kot možen datum predviden konec leta 2026.